

رونق تولید اولویت دارد یا فردوسی پور!

هزار و ۵۰۰ نفر از اساتید و دانشجویان مهم‌ترین دانشگاه صنعتی کشور (شریف) در سال رونق تولید به رئیس صداوسیما نامه زده‌اند و خواستار بازگشت برنامه‌نود و عادل فردوسی‌پور به آنتن تلویزیون شده‌اند، هر چند نمی‌توانند دغدغهٔ این عده را به همه اساتید و دانشجویان دانشگاه تعمیم داد اما مشت نمونه خروار است. این عده دست‌کم باید به رئیس‌جمهور نامه می‌زدند و خواستار اقدام و عمل برای رونق تولید در کشور می‌شدند. این دردناک است که بازگشت عادل فردوسی‌پور و برنامه‌نود برای قشری که از آنها فرهیختگی انتظار می‌رود از موضوع زمین ماندن و رونق گرفتن تولید در کشور اولویت بیشتری دارد. مسئول و مقصر این اولویت‌سازی در جامعه واقعاً چه کسانی هستند. فوتبال در همه دنیا پدیده‌ای پرمخاطب است اما همواره با عوام‌زدگی نیز مشحون بوده است. اگر این نامه را اعضای یک انجمن ورزشی می‌نوشتند قابل هضم بود.

بماند که اساساً حذف عادل فردوسی‌پور و برنامه‌نود از سوی جامعه فوتبالی کشور با بی‌اعتنایی روبه‌رو شد و دلیل این بی‌اعتنایی هم قابل تأمل است. آنها که نگاهی عمیق‌تر و کارشناسانه‌تر به مسائل دارند از سال‌ها پیش به این دیدگاه رسیده بودند که برنامه‌نود با همه پرمخاطب بودنش نتوانسته روی سطح کیفی فوتبال کشور تأثیر مثبت بگذارد، دلایل آن هم بارها ذکر شده است، بماند که این برنامه حتی روی موضوع مهم و اساسی تقویت اخلاق و فرهنگ در جامعه فوتبالی ایران نیز تأثیرگذاری مثبتی نداشته است. صدقاً این ادعا نیز قضای به شدت ضدفرهنگی سکوهای تماشاگران در اقصی نقاط کشور است؛ سکوهایی که هر از گاهی به واسطه رفتار نامناسب فوتبال‌دوستان بسترساز یک جنجال ضدفرهنگی می‌شد. صداوسیما خوب است تأثیر برنامه‌نود طی ۲۰سال گذشته را روی فرهنگ تماشاگران و همچنین جامعه فوتبالی کشور کیفی‌سنجی کند و نتایج آن را در معرض قضاوت مخاطبان خود قرار دهد. سکوت صداوسیما درباره برنامه‌نود می‌تواند به رفتارهای پوپولیستی دامن بزند. عادل فردوسی‌پور یکی از اساتید دانشگاه شریف است و در این مرکز صنعتی زبان انگلیسی تدریس می‌کند. می‌توان دلیل نامه‌نگاری بخشی از اساتید و دانشجویان این دانشگاه را درک کرد. آنها ظاهراً احساس می‌کنند برای بازگرداندن فردوسی‌پور به تلویزیون تکلیفی بر دوش دارند اما حقیقت ماجرا این است که تکلیف اصلی که بر دوش اساتید و دانشجویان صنعتی‌ترین دانشگاه کشور باید سنگینی کند، مقوله‌های اولویت‌دار دیگری است. کشور نیاز به رونق تولید دارد. ای کاش این افراد برای این مسئله نیز دست به قلم می‌شدند و احساس تکلیف می‌کردند و نامه‌ای به رئیس‌جمهور می‌نوشتند و از او برای اقدام و عمل در بحث تولید ملی مطالبه می‌کردند. این نامه به طور قطع می‌توانست برای کشور دلسوزانه‌تر و عادلانه‌تر قلمداد شود.

محمدحسین لطیفی:

باید احساس غرور، شهامت و دفاع را در سینما زنده نگه داریم

کارگردان فیلم سینمایی «روز سونم» ضمن گلایه از کم‌رنگ شدن تولید آثار ارزشمند مربوط به دفاع مقدس و محاسه خرمشهر گفت: در بودجه دفاعی کشور نیاز است که بخشی را به فیلمسازی اختصاص دهیم؛ به فیلمسازان دلسوز. باید این احساس مربوط به

محمدحسین لطیفی

غرور، شهامت و دفاع را زنده نگه داریم. محمدحسین لطیفی روز گذشته در نشست «فتح خرمشهر؛ الگوی وحدت ملی» که در پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات برگزار شد، گفت: بسیار دلم گرفته است و معتمد کتابخانه سینمای ایران به عنوان مرجع نیاز به کتاب‌هایی دارد که در این خصوص باشد. من افسردام که هنوز فقط برای سوم خرداد، فیلم

سینمایی روز سوم را برای نمایش دادن داریم. لطیفی تأکید کرد: مدیران تلویزیون و سینما مقصدن اما مدیران تلویزیون بسیار بیشتر مقصدن چراکه فقط به فکر پُر کردن آنتن تلویزیون هستند، مگر ارزش‌سری و آثار جنگی بسیاری بیننده‌های فراوان نداشت، مدیران تلویزیون باید بدانند اگر تولیدات آگاهانه ساخته شوند، پربیننده هم خواهند بود. دشمنان به فکر پاره پاره کردن ایران هستند و برای اینکه این آرد روز نرسیم باید مردم خود را آگاه کنیم. لطیفی با بیان اینکه ساده‌لوحی است اگر فکر کنیم دشمنان طمع به خاک ایران ندارند، اضافه کرد: نگرانی من این است که آنها می‌خواهند ایران را پاره پاره کنند و باید این آگاهی دادن را از کودکان هفت‌ساله آغاز کنیم و این با تصویر محقق می‌شود.

| روزنامه جوان | شماره ۵۶۶۱ | یکشنبه ۵ خرداد ۱۳۹۸ | ۲۰ رمضان ۱۴۴۰ | اذان ظهر: ۱۳:۰۱ | غروب آفتاب: ۱۲:۰۱ | انقرب: ۲۰:۳۱ | نیمه‌شب‌شهری: ۰۱:۰۱ | اذان‌صبح‌فردا: ۰۴:۱۰ | طلوع آفتاب‌فردا: ۵:۵۲ |

گفت‌وگوی «جوان» با رضا فرهنگد کارگردان «زنانی با گوشواره‌های باروتی»

فیلمساز باید از ابتدا به فکر بازار جهانی باشد

جورنی من پیکچرز حقوق‌اکران جهانی مستند فرهنگد را در جشنواره «کن» خرید

خواهند داشت اهمیت دارد. این فیلمسازها اغلب موفق‌تر هستند و بهتر با بازارهای جهانی رابطه برقرار می‌کنند. آنها می‌دانند که فهم مخاطب چیست و برای رسیدن به نظر مثبت مخاطب کار می‌کنند.

در کشور ما سینمای مستند با حمایت نهادها و موسسات دولتی و خصوصی سرباست، و آیا در ذهن مدیران فرهنگی که سفارش ساخت مستند می‌دهند هم این نگاه به بازار و فروش وجود دارد؟

معادل همه سیستم‌های فرهنگی در ایران، در کشورهای دیگر هم نهادهایی هستند که وظیفه‌شان حمایت از سینمای مستند است، البته با ساز و کاری که خودشان دارند. اتفاقاً یکی از کارهایی که یک پخش‌کننده می‌تواند برای مستندساز انجام دهد این است که بتواند برای فیلم پیش از تولید آن سرمایه جذب کند، به عنوان مثال جشنواره فیلم برلین هر ساله از تعدادی فیلم حمایت مالی می‌کند و این پخش‌کننده است که می‌تواند با مذاکره با جشنواره زمینه حمایت از تولید مستند را ایجاد کند اما درباره اینکه مدیریت به فکر فروش فیلم خواهد بود، به نظرم مدیر فرهنگی‌ای را پیدا نمی‌کنید که اگر فیلم خوبی داشته باشد، نخواهد که آن را برای عرضه خارجی ارائه دهد. اینکه فیلمساز چه فیلمی بسازد مهم‌تر است و نقش مدیر بعد از آن قرار می‌گیرد. نهادهای موضوع را می‌دهند و این فیلمساز است که آن موضوع را بنا به نظر خودش می‌سازد. پس نقش فیلمساز در اینکه فیلمی که می‌سازد خوب از آب دربیاید یا نه مهم است.

یک مدیر با فیلم بد نمی‌تواند به بازار فکر کند.

به نقش فیلمساز اشاره کردید، چگونه رویکرد مخاطب‌محور بودن در ذهن فیلمساز ایرانی باید شکل بگیرد؟

فیلمساز باید از همان مرحله طرح به این فکر کند که چطور موضوعی را بیان کند که نگاه جهانی داشته باشد و بیان موضوعش برای انسان‌ها تاثرگی داشته باشد، مثلاً ما سال‌هاست درباره دفاع مقدس فیلم می‌سازیم اما فکر نکردیم که چطور باید حرف بزینم که مخاطب غیرایرانی با آن ارتباط برقرار کند. برای همین فیلم‌های سینمای دفاع مقدس کمتر در بیرون از کشور موفقیتی به دست آورده‌اند. ما آنقدر به موضوع مخاطب در سینمای دفاع مقدس فکر نکردیم که در سینمای داخلی مخاطب را از دست داده‌ایم و با مخاطب خارجی از بیخ و بن ناشناخته‌سیم در صورتی که دفاع مقدس ما در بیرون از مرزها هم می‌تواند مخاطبان بسیاری داشته باشد.

یک موضوع مهم نوع بیان موضوع است، برخی از فیلم‌های داستانی که صرفاً نگاه خارج از کشور داشته‌اند دست به سیاه‌نمایی زده‌اند، آیا سینمای مستند هم می‌تواند درگیر چنین معضلی شود؟

من سینما را به مستند و داستانی تقسیم نمی‌کنم، چون در سطح کلان صحبت می‌کنیم، پس فیلم، فیلم است. از بحث سیاه‌نمایی دو گروه سواستفاده کرده‌اند: یکی منتقدان فیلم برای نقد آثار و دیگری فیلمسازها برای گرفتن جایزه به عنوان فیلمساز سال‌ها با موضوع سیاه‌نمایی درگیر بودیم. واقعیت این است که درام و جذابیت فیلم در رفتار انسان‌ها شکل می‌گیرد و جذابیت بیان آنها معمولاً در طبقات پایین و عوام‌های انسانی رخ می‌دهد، حتی در فیلم‌های هالیوودی اسکار گرفته هم همین است، مثلاً در «دالان سبز»، آن داستان را می‌شود در ایران ساخت؟

از بحث دور می‌شویم اما مثلاً مجید مجیدی و رخشان بنی‌اعتماد

هر دو از فقر می‌گویند اما نوع بیان یکی باعث

تشویق می‌شود و دیگری متهم به سیاه‌نمایی!
بله چون در سینمای مجید مجیدی در انتها نقطه امید می‌بینیم که شاید در آثار رخشان بنی‌اعتماد امید دیده‌نی‌شود. در مقابل هم انتقاد از مرحوم عباس کیارستمی را داشتیم، به نظرم کیارستمی غیرسیاسی‌ترین فیلمساز ایرانی بود که می‌دانست چطور حرفی بزند که مردم در دنیا آن را بشنوند.

به بحث اصلی برگردیم، سینمای مستند آیا

می‌تواند در بازارهای جهانی تداوم حضور داشته باشد؟
به نظرم این اتفاق کم‌کم رخ خواهد داد. مثلاً خود من بعد از این بیشتر به این فکر می‌کنم که مستندی که می‌سازم بیشتر با مردم جهان رابطه برقرار کند. این مسئله به نگاه کلان فرهنگی ما بازمی‌گردد که باید از همان اول در تعریف طرح‌های مستند به این فکر کنیم که حرفی بزینم که بتانسول پخش برای مخاطب خارجی را داشته باشد و همه مردم با آن ارتباط برقرار کنند.

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران

صاحب‌امتیاز: پیام‌آوران نشر روز

مدیرعامل و مدیرمسئول: عبدالله گنجی

سر‌مدیر: غلامرضا صدیقیان

آدرس: تهران، خیابان شهید مطهری

قاطع‌میرزای شیرازی، پلاک ۲۸۴

سازمان آگهی‌ها: ۸۸۳۴۱۶۵۴

روابط‌عمومی: ۸۸۴۹۸۴۴۸، نامبر: ۶-۸۸۸۴۵۶۳۴۴

توزیع: شرکت نشر گستر امروز ۸۸۸۶۲۱۹۴

چاپ تهران: چاپخانه روزنامه جوان

www.javanonline.ir

| روزنامه جوان | شماره ۵۶۶۱ | یکشنبه ۵ خرداد ۱۳۹۸ | ۲۰ رمضان ۱۴۴۰ | اذان ظهر: ۱۳:۰۱ | غروب آفتاب: ۱۲:۰۱ | انقرب: ۲۰:۳۱ | نیمه‌شب‌شهری: ۰۱:۰۱ | اذان‌صبح‌فردا: ۰۴:۱۰ | طلوع آفتاب‌فردا: ۵:۵۲ |

حکمت ۱۸۸

هر کس که با حق در آویزد نابود

می‌گردد.

زیبایی‌های زبان پارسی زیر گردوغبار ترانه‌های بی‌محتوا

مصطفی شاه‌کریمی

همانطوری که رهبر عزیز انقلاب فرمودند ما نیز سال‌هاست در زمین‌ه و لنگاری اوضاع ترانه و ترانه‌سرایی فریاد می‌زنیم اما سخن ایشان برای ما یک معیاری شد که بتوانیم نسبت به این حرف بسیار درست و مثل همیشه مستجیده حضرت رهبری تکیه و به تدریج آنچه حادث شده است را ترمیم و رفو کنیم.

دکتر امیراسماعیل آذر استاد ادبیات فارسی و مجری سرشناس برنامه‌های ادبی تلویزیون با بیان این مطلب در گفت‌وگو با «جوان» ضمن اشاره به پیشینه و عمق تاریخی بحث «ترانه‌سرایی» گفت: اولین ترانه‌سرایی کشور ما رودکی سمرقندی بود که گفت «بوی جوی مولیان آید همی ایاد یار مهربان آید همی» بعد از او فرخی سیستانی بود که با ترانه‌ای به سوغات نزد امیر خجندیان رفت «با کاروان خُله برقمه به سیستان/ با خُله‌ای تنیده ز دل بافته ز جان» و ترانه‌های درجه یک بسیاری داریم تا برسیم به جلوتر که اوچش می‌شود در روزگار مشروطه و شعر مشهور عارف قزوینی که «از خون جوانان وطن لاله میدهد…»

بعد از آن به روزگاری که برنامه گل‌ها بود و شاعرانی مثل رهی معیری، بیژن ترقی، معینی کرمانشاهی، ابوالقاسم حالت و شاعران فهل دیگر که ترانه‌سرایی کردند و چه یادگارهای خوبی هم به جا گذاشتند. این آواچ با آمدن موسیقی پاپ – نه به صرف آمدن موسیقی پاپ در کشورمان – [بلکه] با صرف ترانه‌هایی که ساخته شد، در معرض سقوط قرار گرفت و بعد سقوطش حتمی شد. رخ دادن چنین مسئله‌ای هم ذهن مردم آسیب می‌بیند، هم زبان پارسی آسیب می‌بیند و هم زیبایی‌های زیر گرد و غبار گم می‌شوند.

مجری برنامه مشاعره در ادامه خاطر نشان کرد: کسانی که ترانه‌ها سازند ترانه‌هایشان هیچ از نظر ساختاری درست نیستند (تا جایی که می‌شنوم، می‌خوانم و گاهی مطالعه می‌کنم) می‌بینم ۸۰ درصد این ترانه‌ها سر و ته ندارند. تمام ترانه‌ها خلاصه شده در ایسن چند جمله‌اند: عاشقم، عاشقی، او دیر می‌آید، مُرد برات، وقتی تو نیستی پیشم، می‌میرم و زنده می‌شم، روزی هزار بار دارم عاشق می‌شم، حجب چشمت با من نمی‌دونی چی کار می‌کنه، منو دیوونه کرده. و حرف‌های ناصواب و نادرستی از این دست حرف‌هاست که مجموعه یک ترانه را و گاهی تقریباً بیشتر ترانه‌ها را می‌سازند. وقتی شما ترانه‌ها را می‌خوانید، خواهید

مدیر مرکز هنرهای نمایشی:

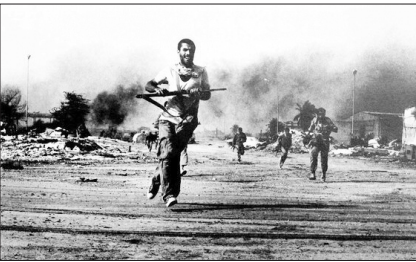
تئاتر نباید کالای لوکس شود

هادی عسگری

شهرام کریمی مدیر مرکز هنرهای نمایشی ارشاد در واکنش به رواج تئاترهای لاکچری در بخش خصوصی از تبدیل شدن تئاتر به یک کالای لوکس ابراز نگرانی کرد. تئاترهای لاکچری موضوعی در حال رواج پیدا کردن در حوزه هنرهای نمایشی است و چندی پیش نیز انتقاد وزیر ارشاد را در پی داشت. شهرام کریمی مدیر کل مرکز هنرهای نمایش وزارت ارشاد، در گفت و گویی به مبحث تئاترهای لاکچری پرداخت و گفت: «کنه‌ای که وزیر محترم در خصوص نگرانی از تئاترهای لاکچری مطرح کردند، نگرانی درستی است. وزیر ارشاد ابراز نگرانی کردند که فقط یک نوع تئاتر شد و ما فقط شاهد رشد تئاترهای لاکچری باشیم و تئاترهای مردمی به‌خصوص تئاترهایی که برای قشر ضعیف جامعه اجرامی‌شود، غافل شویم.»

وی ادامه داد: «یکی از راهکارهای آن این است که ما در حوزه حمایت‌های دولتی توجه بیشتری داشته باشیم. به هر حال تئاتر متکی به حمایت دولتی است و این متکی بودن به این دلیل است که از تئاتر مستقل و فاخر حمایت‌شود. اگر حمایت دولتی از تئاتر سلب شود، طبیعی است که تئاتر به سمت درآمدزایی رود و نگرانی گروه‌های نمایشی در خصوص کیفیت هنری به سمت کیفیت تجاری اثر برود و این نگرانی کاملاً بجاست. قیمت بلیت‌ها را اگر با کنسرت‌های موسیقی مقایسه کنیم، شاید غیر طبیعی نباشد اما ما معتقدیم باید وضعیتی تعادلی برای قیمت بلیت‌ها ایجاد کنیم تا تئاتر به‌ عنوان یک کالای گران‌بها تلقی نشود. می‌بینیم که برای هزینه‌های خرید کاغذ سوسپید صرف می‌شود

در زمان فتح خرمشهر جزو اولین عکاسانی بود که وارد آنجا شد و همچنین اولین عکاسی بود که در زمان ورود اسیرها به گمرک خرمشهر رسید و عکاسی کرد. امیرعلی جوادیان که در سال ۱۳۶۰ به عنوان عکاس خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران به جبهه رفت و مدت پنج سال به صورت مستمر حضور داشت، به ایستنا می‌گوید که از ابتدای عملیات بیت‌المقدس تا زمان فتح خرمشهر از حوادث عکسبرداری کرده و توانسته تصاویر خوبی را به ثبت برساند.

این عکاس می‌گوید، در زمان فتح خرمشهر جزو اولین عکاسانی است که وارد آنجا شد و همچنین اولین عکاسی است که در زمان ورود اسیرا به گمرک خرمشهر رسید و عکاسی کرد.

در یکی از عکس‌های معروف او که «هماز» نام دارد، سربازی را می‌بینیم که پشت به یک سنگر سجده کرده و در حال نماز خواندن است. پشت سنگر یکی‌نخل بلند را در وسط تصویر کمی متمایل به چپ می‌بینیم. جوادیان در توضیح این عکس چنین بیان می‌کند: زمانی که تنها سه